

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Sequitur Decretvm Episcopale praedictum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

Sequitur

DECRETVM EPISCOPALE
prædictum.

NOS IOANNES, Dei & Apostolicæ Sedis gratia Episcopus Osnabrugensis, Monasteriensis & Paderbornensis, Comes de Hoya, &c. Venerabili Clero per Civitatem ac Diocesim Nostram Osnabrugensem, Salutem in Domino ac gratiam Nostram. Ad Episcopale munus non ob nostra quidem merita, sed omnipotentis misericordia Dei, à quo omnis potestas, omne imperium, omneque bonum descendit, vocati, nihil curæ, operæ ac sollicitudinis à Nobis prætermitti debere existimavimus, quò possemus à Deo nobis commissi gregis salutem quam commodissime prospicere. Qua de causa etsi non parum laboris ac diligentia à Nobis susceptum est, ut Diocesis hæc Nostra, in pace ac tranquillitate conservata, quam minimum hoc tam turbulento tempore caperet detrimenti: in hoc tamen uno, ab ipso Nostræ vocationis exordio, omnis Nostra cura & cogitatio vel imprimis consumpta est, ut, profligatis exterminatisque perveriorum hæreticorum perveris impiisque erroribus, populus, Nobis concreditus, sanà atque incorruptâ Christianæ & Catholicæ fidei bonorumque morum doctrinâ salubriter pasceretur. Memores enim, in qua Nos specula misericors Deus collocaverit, & nomine & professione Nostra indignum arbitrati sumus, si, quum boni Principis munus, quantum humanâ præstari posset industria, non instrenue obire studeremus, boni tamen Pastoris officium aliquod in Nobis requiri pateremur.

Quamquam autem, in hac cura & summa Nostra sollicitudine, & sævæ temporum horum perturbationes, & plurima maximarum rerum incommoda, ita votis desiderisque Nostris obstiterint, ut hæcenus quidem (quod non sine maximo dolore referimus) multo facilius, quid in hoc tam præclaro ac necessario negotio optare, quam quid efficere possemus, invenire licuerit; tantum tamen abest, ut tam pii operis studium abjecerimus, nulla ut res frequentius animo Nostrò oberferetur, nulla cor Nostrum stimulis pungat acrioribus. Nam, quotiescunque in universi Christiani orbis, ac imprimis in hujus Nostræ Diocesis statum, oculos convertimus, (facimus autem illud, ut par est, quotidie,) quo tandem modo fieri potest, ut officii vocationisque Nostræ non admoneamur, imò verò ut non potius vehementer discruciemur animo, tam miserandam in fide nostra Christiana nova-

tionum atque adeò eversorum intuentes faciem? Septingentis & ultra annis, Christiana, Catholica, & orthodoxa fides ac religio, integra in his terris & incontaminata permanfit; amabilisque illa pax, animorumque consensus in fide, ac morum simplicitas & integritas, ita floruit, ut omnes unum sentirent & dicerent, essetque multitudinis credentium quasi cor unum & anima una. At verò Nos in quæ tempora, in quos hominum mores incidimus! An non in ipso statim ingressu maxima ex parte his paucis annis deformatam & prope eversam religionem invenimus? Nunquid non sacrilegis erroribus ac hæresibus lacertam ac divulsam Christiani nominis unitatem vidimus? Nonne, discordiarum ac dissensionum facibus accensis, omnia undique lamentabili incendio flagrare, oculis Nostris conspeximus? Nihil in fide Nostra tam firmum ac sanctum, quod non hæreticorum impietas, etiam in Nostris terris, labefactare, nihil tam pie religioseque in Ecclesia constitutum, quod non sectariorum perversitas conata sit evertere. Omnia perniciosis opinionibus, omnia nefariis erroribus plena reperimus. Quanta, Deum immortalem, disciplinæ Ecclesiasticæ, quanta innocentia, honestatis, integritatisque morum, consecuta est ruina! plane ut illud affirmare non dubitemus, hoc sæculo, hac mortalium vita, ipsum Solem nihil quicquam vidisse corruptius; nec, inde ab Apostolorum temporibus, totis mille quingentis annis, extitisse hæreses, quot proximis superioribus quinquaginta annis exortas videmus; vix ut jam Hæresiarcharum infausta nomina, nedum impia dogmata, enumerando, recenseri possint. Neque verò hæc tam contagiosa pestilentium errorum lues, simplicem tantum & incautam plebem infecit, (quamvis & illam ad furorem usque insanire videas,) verum illos etiam, pro dolor, corripuit, quos decebat laudabilia majorum suorum exempla imitari, seque pro domo Dei murum opponere, proque sancta Catholica fide & religione, ipsis à parentibus ac majoribus quasi per manus traditâ ac commendatâ, summis viribus & opibus, etiam ad sanguinem usque, decertare. Quos quidem ita magna ex parte seductos atque occæcatos sentimus, ut in eo magnam se pietatem colere existiment, atque adeò aperte profiteantur, quod à parentum majorumque suorum fide ac religione quam longissime recesserint; cum tamen, re exactius pensata & discussa, neque in Deum, neque in paren-

parentes, avos, proavos ac majores, (quos, non quidem infideles Iudæos, aut impios paganos, sed vita, religione ac professione pios ac fideles Christianos fuisse, fateri coguntur,) nulla major inveniri possit impietas. Mirandum quidem hoc, vel potius summe dolendum est. Illud verò quàm sit lugendum, quàm abominandum, quàm detestandum, quàm tandem orationis vis explicare possit, quod hæc pestilentium dogmatum contagiosa lepra, ad ipsum usque Dei Sanctuarium progressa, etiam multos ex his invasit, qui, in sortem Domini vocati, inter lepram & lepram dijudicare, & quorum labia sanam rectamque scientiam custodire debebant? Quàm enim multos (pro dolor,) ex his, quibus animarum cura docendique munus in Ecclesia demandatum est, invenire licet, qui vel suam ipsorum erroneam opinionem, vel impurissimi cujusque Hæresiarum perniciosissimos errores sequi maluerunt, quàm sanam sinceramque Catholicæ Ecclesiæ judicium amplecti? Ex hac una re illud, quod omnium calamitosissimum censei debet, consecutum videmus, ut jam amplius inter ipsos Christianos, non tantum magna rituum & caeremoniarum sit diversitas, verum etiam, ut nec docendi populi nec administrandorum Sacramentorum eadem teneatur ratio, denique (ut tribus verbis rem expediamus) ut nec Baptisma unum, nec fides una, ac propemodum nec Deus quidem unus colatur. Ad has autem dissensiones ac seditiones in Christiana doctrina excitandas, ad hoc virus in Dei Ecclesiam infundendum, quamvis haud dubie multum valuerint improborum ac à fide Catholica alienorum hominum seditiose ac venenatæ conciones; multo tamen plus momenti attulisse videntur infiniti illi (quibus nunc universum orbem refertum videmus) istorum psychotyranorum impii sacrilegique libelli. His enim Catechismorum, institutionum, aliisque plausibilibus ac speciosis divini verbi titulis, tanquam suavi melle perlitis, ac in universum prope mundum disseminatis, ita subdole, ita occulte, perversi illi ac subversi Satanæ ministri, suæ impietatis venenum miscuerunt, ut ex eo senes, juvenes, nobiles, ignobiles, docti pariter & indocti, non pauci etiam non sentientes, corporis animæque exitium imbererint sempiternum. Et, quamquam non desuerunt præclari veritatis vindices, & doctrina pietateque præstantes viri, qui susceptâ laborantis Ecclesiæ causâ, rectam incorruptamque fidei Christianæ doctrinam, contra fraudulentas Sectariorum technas, docte pieque conscriptis libris, defenderint & asseruerint; tamen, qui, semel hæreticæ pravitatis fermento infecti, in suis obdurerunt erroribus, ita hætenus pertinaces & reprobii sunt inventi, ut sanctæ Matris Ecclesiæ veneranda instituta fastidire, ac per insolentiam

etiam & contemptum superbe oppugnare potius duxerint, quam ejusdem salutaria consilia & dogmata humiliter admittere. Usque adeo hi, qui se à Catholica Ecclesia semel nefario schismate præciderunt, omnibus Diaboli insidiis expositi sunt; ut nullum sit tam blasphemum, tam sacrilegum doctrinæ genus, quod non Catholicæ veritati (Satanæ ita suggerente) libenter anteponan; in pejus proficientes indies, errantesque & in errorem mittentes. In hoc tam deplorando rerum statu, si quid à Nobis oppressæ Ecclesiæ adjumenti potuisset adferri, officio Nostro nequaquam Nos desuturos fuisse existimari debet. Illud certe, quod unum istis temporibus vel maxime subditos movere posse arbitrabamur, studiosè diligenterque præstitimus; ut videlicet, ab omni hæreseos nefariæque separationis suspicione alieni, sanctam Catholicam fidem & religionem, palam ac publice, constanti infractione animo prædicaremus, profiteremur, atque etiam sequeremur; (cujus rei testimonium omnes, qui Nos vel publicis vel privatis in rebus paulo noverunt familiarius, facillime Nobis perhibere poterunt;) existimantes, futurum (cum nihil sit quod lumine clariore præfulgeat, quam recta fides in Principe,) ut hoc Nostro exemplo, si nulli alii, saltem subditi Nostri, qui variis ac peregrinis doctrinis forsân à via veritatis abducti essent, excitati, ad gremium Matris Ecclesiæ redire fatagerent. Caterum quum, peccatis nostris haud dubie ita merentibus, is esset superiorum temporum status, ut neque præsentium salutaribus monitis & exemplis, neque doctissimis pietate & doctrinâ præstantium virorum scriptis quicquam proficeretur, Christianæque interea res usque adeo in deterius prolaberentur quotidie, ut jam amplius humanis viribus, etiam si omnes omnia sua contulissent consilia, afflictæ ac propemodum desolatæ Ecclesiæ, in tantis hæresum ac dissensionum procëllis, nequaquam subveniri posse videretur; jamque nihil aliud restaret, quam ut omnes pii, cogitatus suos in Dominum Deum conjicientes, assiduis eum precibus & suspiriis exorare contenderent; ut ipsè horrendis hisce Christianæ Reipublicæ malis pro sua ineffabili benignitate mederi dignaretur: ecce, Pater ille misericordiarum, & totius consolationis Deus, tandem aliquando Ecclesiam suam, tot annos tam miserabiliter discissam ac divexam respiciens, clementer præstitit, ut Patres in sanctâ Oecumenicâ Tridentinâ Synodo, ad ipsius laudem & gloriam, totiusque Christiani populi salutem, in Spiritu sancto legitime congregati, eidem Synodo optatum multisque annis expectatum finem imponerent. Adfuit, inquam, piis illis Patribus benignissimus Deus, & horrendis hæreticorum tenebris, quæ hætenus terram opernerant, spiritu oris sui

fui depulsis, optatum veritatis lumen fidelibus suis restituit. In hac enim sacrosancta Synodo visum est Spiritui sancto & iisdem Ecclesiae Patribus, non modo ut blasphemos ac impios haereticorum ac schismaticorum Nostri temporis errores detectos extirparent, ac de gravioribus fidei Christianae capitibus, quae semper fuisset ac etiam nunc esset sana ac sincera Catholica & Apostolica doctrina, decernerent; verum etiam, ut edito ac in lucem emissio singulari quodam Catechismo, certam praeterea formulam ac rationem, Christiani populi ab ipsis fidei rudimentis instituendi, traderent; quam omnes in omnibus locis Parochi alique, quibus animarum cura commissa docendique munus inunctum est, unanimiter & fideliter sequerentur. Ad conservandam enim in Ecclesia Dei unitatem & concordiam, nec non ad exterminandas novas & peregrinas opiniones, valde necessarium existimatum est; ut, quemadmodum unus est Dominus & una fides, ita etiam per universum orbem una esset ejusdem fidei, & ad omnia pietatis officia Christianum populum erudiendi, communis & constans regula atque praescriptio. Quam ob rem omnes merito, quotquot sunt Christiani nominis homines, gaudere & exultare, misericordique Deo tantas, quantas eorum animi capere possent, maximas gratias agere convenit, quod, beneficio hujus sacrosanctae Synodi, de tenebris lucem, de mendacio veritatem, de haerese Ecclesiam, triumphum celeberrimum agere conspiciant. Scientes enim, quod & ad reprimendam insolentiam haereticorum, sacrilegam audaciam, & ad fidei religionisque veritatem conservandam, gravissima semper & saluberrima universalium Conciliorum in Ecclesia fuerit autoritas; nequaquam dubitare debemus, quin in hac SS. generali Tridentina Synodo ea fides exposita sit, quam Divum Petrum Apostolum tradidisse Romanis, religio usque adhuc ab ipso insinuata declarat; quam postea Damasum, aliosque pios Pontifices, ac Apostolicae sanctitatis viros, ad hunc usque Pium V, (vere Pium Pontificem) continua successione secutos esse claret; quam denique in omnibus magnis & Oecumenicis Conciliis traditam, manifestum est, ita ut, quae nunc Reverendissimae Synodi Tridentinae iudicio semel iudicata ac recte disposita sunt, ea deinceps nemini, cujuscunque status aut conditionis sit, liceat revolvere aut contentiose disputare. Quapropter, cum haec omnia ita se habeant, cumque, ex incumbenti Nostri humeris officio, non tantum de Nostra, verum etiam de omnium Nostrae curae & fidei concreditorum salute perquam solliciti esse debeamus, ac etiam sumus; non ignorantes, quod animas eorum, qui, Nobis commissi, Nostra tamen culpa perierint, de manibus Nostri repetiturus sit Altissimus: idcirco cunctos populos, potestati & curae Nostrae

subjectos, in ea volumus religione versari, quam, ab Apostolis Apostolicisque viris acceptam, sacrosancta Tridentina Synodus exposuit, probavit, universisque Christi fidelibus tenendam praescripsit; ut omnibus, Christianorum Catholicorum nomen amplectentibus, novas autem ac peregrinas sectariorum appellationes, vesanasque & dementes opiniones detestantibus, grata his terris pax & tranquillitas restituatur; utque, sicut unus est Dominus & Redemptor noster Iesus Christus, ita una sit fidei regula, una omnium ac singulorum Sacramentorum administrandorum ratio, una denique rituum ac caerimoniarum Ecclesiasticarum observatio.

Quo autem facilius id effici possit, non modo sacrosancti universalis Tridentini Concilii Decreta, sed & Catechismus, ejusdem autoritate Concilii conscriptum & editum, typis elegantibus excudi curabimus; mandantes, ac in virtute sanctae obedientiae, pro potestate hac in parte Nobis à Deo omnipotenti concessa, districte praecipientes, ut omnes, quorum Nobis à Domino Deo cura est commissa, praesertim vero hi, quibus pascendarum Christi ovium, ac disseminandi verbi divini, impositum est ministerium, cujuscunque status, conditionis & dignitatis etiam fuerint, tam Decreta, quam Catechismus praedictum, ante omnia sibi charum ac commendatum habeant, utque fidei religionisque Catholicae doctrinam, erudiendi ac docendi populi normam, in illis traditam, in omnibus ac per omnia, absque dolo, fraude & simulatione, teneant & sequantur; reliquos Catechismos, ac alios quoscunque haereticorum libros, quocunque tandem nomine censeantur, quae praedictis Decretis ac Catechismo contraria vel ab iis aliena & diversa docent, rejiciant, sibi que prohibitos & penitus interdictos sciant, omnique adeo innovatione cessante, venerandam Catholicae fidei antiquitatem in praedictis Decretis & Catechismo expositam, defensam & assertam, ament, revereantur & observent; pacem, concordiam, salutem denique & suam & ovium sibi commissarum provideant, ut sic omnes in ejusdem fidei unitatem, sancti Spiritus ductu, congregati, pariter uno ore, uno sensu & consensu, laudent & glorificent Dominum nostrum Iesum Christum, qui est cum Deo Patre & sancto Spiritu benedictus in saecula. Quod si vero quisquam Nostri his Mandatis temerario ausu contravenire, vinculum pacis nefarie rumpere, schismatis, divisionis ac novationis consilia inire tentaverit, is divinam primum vindictam, quam effugere non poterit, deinde Nostram etiam ultionem sibi noverit pertimescendam. Datum in Residentia Nostra Episcopali Iburgensi, XVIII Martii, anno MDLXXI.

IOANNES

Episcopus Osnabrugensis.

RE-